

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Partos és Noblet Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. évi március hó 27. napján kelt 24.K.31.708/2007/15. számú ítélete ellen a felperes által 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (azaz negyvenezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes hivatalból vizsgálta az alperes 2006. augusztus havi műsorszolgáltatását. Megállapította, hogy a 2006. augusztus 7.-ei, augusztus 9.-ei és az augusztus 28.-ai főműsor időben szolgáltatott műsor nem tartalmazott 25 percnyi közszolgálati műsorszámot. Az érintett időpontokban a Simpson család, Nevess csak, Benny Hill Show, Motoros zsaruk, Helyszínelők, Az osztag és a Vidióták sorozatok egy-egy epizódját, illetőleg a Képtelen emberrablás című filmet sugározták. Az alperes az 534/2007. (II.28.) számú határozatával megállapította, hogy a felperes megsértette

a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. tv. (a továbbiakban: Rttv.) 8.§-ának (2) bekezdését és ezért az Rttv. 112.§-ának (1) bekezdésének e/ pontja és 135.§-a alapján műsorszolgáltatási naponként 700.000 forint, összesen 2.100.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a felperest. A határozat indokolása szerint a 2006. évben az alperes már hét alkalommal marasztalta el a felperest azonos kérdésben. A felperes ezen jogsértést havi rendszerességgel követi el, és jelen esetben is három alkalomról van szó. A bírság összegének meghatározásánál az alperes nem vizsgálta az elérhető bevételt.

A felperes keresetében az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, illetőleg az alkalmazott szankció mérséklését kérte. Álláspontja szerint a műsorszámok művészeti alkotások, kielégítik a nézők kulturális igényeit és így beletartoznak a közszolgálati fogalmába. Ha egy alkotás az Rttv. 2.§-ának 19/ pontjának bármelyik alpontja alá besorolható, közszolgálati műsorszámnak minősül. Az alperesi határozat az alkalmazott szankció körében is jogszabálysértő, egyebek mellett nem tartalmaz kielégítő indokolást az alkalmazott szankció meghatározásáról.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mert az álláspontja szerint határozata jogszerű. Kiemelte, hogy nem a művészeti alkotások tekintetében döntött, hanem megpróbálta elhatárolni a közszolgálati műsorszámoktól a könnyed szórakoztató műsorszámokat.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Az elsőfokú bíróság a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 1.§-a (1) és (2) bekezdéseinek, valamint (3) bekezdésének elemzését összevetette az Rttv. 2.§-ának 19/ pontjával és 8.§-ának (1) valamint (2) bekezdésével. Megállapította, hogy minden esetben figyelemmel kell lenni az adott jogszabály területi időbeni és személyi hatályára, ezért a felperes álláspontjával szemben egy-egy fogalom értelmezésekor nem lehet tetszőlegesen bármelyik jogszabályt alkalmazni, hanem csak azt, amely az adott jogviszonyt szabályozza. A média ügyekben nem az Szt., hanem az Rttv. rendelkezései alkalmazandók, így a közszolgálati műsorszám fogalmának meghatározásánál is. Az Rttv. szerinti fogalom meghatározások köre jogértelmezése egyébként sem tágítható. Nyilván minden műsorszám kiszolgál bizonyos nézői igényt, azonban a közszolgálati műsorszámnak csak az minősülhet, amely többlet igénynek is megfelel, mely többlet a tájékoztatásban határozható meg. Az érintett műsorszámok kizárólagos célja azonban a nézők szórakoztatása volt. Az alperes helyesen állapította meg az Rttv. 8.§-ának (2) bekezdésének sérelmét.

A szankció kiszabása körében megállapította, hogy a határozat ellen közigazgatási szakban már nincs jogorvoslat, ezért korábbi határozataira az alperes mindaddig hivatkozhat, amíg annak jogszabálysértő jellegét a bíróság jogerősen meg nem állapította. A szankció mértékének meghatározása során az alperes mérlegelte az alapul szolgáló és lényeges körülményeket.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a kereseti kérelem szerinti megváltoztatását kérte. Megismételt álláspontja szerint mind a Helyszínelők, mind a Simpson család megfelelt az Rttv. 2.§ 19/ pontja szerinti definíciónak. A Helyszínelők nyilvánosságot teremt a közbiztonság és a belső rend védelmező funkcióját ellátó rendőri nyomozói közeg mindennapi munkájához. Az a körülmény, hogy a műsorszámot az alperes, illetőleg a bíróság az un. akciófilmek kategóriájába sorolja, nem zárja ki azt, hogy a műsorszám összességében közszolgálatinak minősüljön. Ugyan így nem zárja ki a közszolgálati jelleget az, ha egy műsorszám szórakoztató humoros, vagy épp látványos képi és hang elemeket tartalmaz.

Hangsúlyozta, hogy az Rttv. 2.§-ának 19/a/ alpontja értelmében a művészeti alkotás közszolgálatinak minősül, és mivel a művészeti alkotás fogalmát az Rttv. nem definiálja, alkalmazandók az Szjt. meghatározásai. Ennek következtében mind a Simpson család, mind a Helyszínelők a művészeti alkotások körébe tartozik.

Álláspontja szerint az alperesi határozat a szankció körében nem tett eleget indokolási kötelezettségének, amely az ügy érdemére kiható eljárási hiba. Az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése alapján elsődlegesen a jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megállapítására kellett volna törekedni és csak ennek eredménytelensége esetén alkalmazhatta volna a 10.000-tól 1.000.000 forintig terjedő bírságot. Legalább utalni kellett volna arra, miért nem állapítható meg konkrét bírság alap.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint sem a Simpson család, sem a Helyszínelők nem sorolhatók a közszolgálati műsorszámok közé. Hivatkozott arra, hogy az Rttv. 135.§ (1) bekezdésének első fordulata azért volt alkalmazható, mivel a jogosulatlanul elért bevétel nem értelmezhető a perbeli tényállás mellett.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának 1/2007. KK. vélemény VII/2. pontja szerint a 46/2007. (VI.27.) AB határozat nem akadályozza annak, hogy a 2007. december 31-ig létrejött (és jogerős) közigazgatási határozatot a bíróságok az Rttv. 112.§-a szerinti szabályokat is alkalmazva vizsgálják. Az Rttv. 135.§-ának rendelkezései azonban az AB határozatot követően is alkalmazhatók műsorszolgáltatási ügyekben. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla nem látta akadályát az Rttv. 135.§-ának alkalmazásának, illetőleg a felperesi fellebbezés elbírálása során az Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének e/ pontja tekintetében az alkalmazás jogszerűsége vizsgálatának.

Az Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének e/ pontja szerint, ha a műsorszolgáltató az e törvényben, illetve a szerzői jogról szóló törvényben, valamint a műsorszolgáltatási szerződésben és a rádióengedélyben előírt feltételeket és előírásokat nem teljesíti vagy megsérti, illetőleg ha műsorszolgáltatóval a cselekmény elkövetésekor munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló más jogviszonyban lévő személy bűnösségét a Btk. 329.§-ában meghatározott bűncselekmény miatt jogerős ítélet állapította meg, a Testület a közszolgálati műsorszolgáltatóval, a bejelentés alapján

műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatóval szemben, illetve a Panaszbizottság kezdeményezésére bírságot szab ki a 135. § szerinti összeghatárok között.

Az Rttv. 2. §-ának 19/ pontja szerint e törvény alkalmazásában közszolgálati műsorszám: a műsorszolgáltató vételkörzetében (országos, körzeti, helyi) élő hallgatók, nézők tájékoztató, kulturális, állampolgári, életviteli szükségleteit, igényeit szolgáló műsorszám, így különösen: a/ a művészeti alkotás, az egyetemes, a magyar és a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek kultúráját, valamint a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek életét, a kisebbségi álláspontokat bemutató közlés,

b/ oktatási, képzési célú ismeretek közzététele, c/ tudományos tevékenység és eredmények ismertetése, d/ a vallásszabadság megvalósulását szolgáló, valamint az egyházi és a hitéleti tevékenységet bemutató műsorok, e/ a gyermek- és ifjúsági műsorok, valamint a gyermekvédelem céljait szolgáló ismeretterjesztő, felvilágosító műsorok, f/ a mindennapi életvitelt segítő, az állampolgárok jogi és közéleti tájékoztatóját szolgáló, az egészséges életmódot, a környezetvédelmet, a természet- és tájvédelmet, a közbiztonságot, a közlekedésbiztonságot elősegítő ismeretek terjesztése, g/ az életkoruk, testi, szellemi vagy lelki állapotuk, társadalmi körülményeik következtében súlyosan hátrányos helyzetben lévő csoportok számára készített műsorszám, h/ a hírszolgáltatás.

Az Rttv. 2.§-ának 19/ pontja határozza meg a közszolgálati műsorszám fogalmát: a hallgatók, nézők tájékoztató, kulturális, állampolgári, életviteli szükségleteit, igényeit szolgáló műsorszám. A definíció „így különösen” fordulata következtében az Rttv. 2.§ 19/ pontjának a/-h/ pontja szerinti felsorolása egyrészt nem kizárólagos, másrészt a műsorszám csak akkor tartozik a felsorolásba, ha megfelel a fogalom meghatározásának. Ebből következően az a/ pont szerinti „művészeti alkotás”, vagy az e/ pont szerinti „a gyermek- és ifjúsági műsor” csak akkor lehet közszolgálati műsorszám, ha hallgatók, nézők tájékoztató, kulturális, állampolgári, életviteli szükségleteit, igényeit szolgálja.

Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy közszolgálati műsorszám nem azonosítható a szórakozás iránti igény kielégítésével, továbbá, hogy az ugyanolyan jellegű egyéb műsorszámokhoz képest többlet eleme a tájékoztatás. Ez nem zárja ki azt, hogy a Fővárosi Ítéltábla egyetértsen a felperes azon előadásával, miszerint a közszolgálati műsorszám lehet szórakoztató, humoros, látványos.

A felperes az Rttv. 2.§-a 19/a/ alpontjára tekintettel, az Szjt-re hivatkozva adta elő, hogy mivel a határozat szerinti műsorszámok művészeti alkotások, a közszolgálati műsorszámok közé tartoznak. Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a média ügyekben az Szjt. nem vehető figyelembe. Az alperesi határozat tekintetében még alkalmazandó Rttv. 112.§-a (1) bekezdésének e/ pontja folytán azonban az alperes akkor is alkalmazhatott szankciót a műsorszolgáltatóval szemben, ha az az Szjt. szerinti feltételeket nem teljesítette. Így a perbeli időszakra általános jelleggel nem mondható ki, hogy az Rttv. alkalmazása során kizárt volt az Szjt. normáinak figyelembevétele. A „művészeti alkotás” fogalmát azonban sem az Rttv., sem az

Szjt. nem határozta meg. Az Szjt. felperes által hivatkozott 1.§-ának (2) bekezdése is csak példálódzó jellegű felsorolását adta az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásoknak, de nem tartalmazta a „művészeti alkotás” definícióját.

A Fővárosi Ítéltábla a korábbiakban már megállapította, hogy amennyiben a műsorszám nem tartalmaz a hallgatók, nézők tájékoztató, kulturális, állampolgári, életviteli szükségleteit, igényeit szolgáló körben tájékoztatást/tájékoztatót szolgáló többlet elemet, akkor nem állapítható meg a műsorszám közszolgálati jellege. Sem a Simpson család, sem a Helyszínelők nem tartalmaz ilyen többletet, nem minősülnek közszolgálati műsorszámnak, ennek következtében nem releváns, hogy a közszolgálati műsorszámok körében a „művészeti alkotások” csoportjába tartoznak-e, vagy sem, és ezért nem szükséges vonatkozásukban a „művészeti alkotások” fogalmának meghatározása sem.

A Fővárosi Ítéltábla ezek alapján az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának a szerzői jogi szabályozásra vonatkozó részét a fentiek szerint megváltoztatta.

Az Rttv. 8.§-ának (2) bekezdése szerint közszolgálati műsorszámokat a fő-műsoridőben legalább huszonöt percen kell szolgáltatni. Ha a műsorszolgáltató a fő-műsoridőben nem ad műsort, 7.00 és 18.30 óra közt kell közszolgálati műsorszámokat szolgáltatnia legalább huszonöt percnyi műsoridőben.

Mivel sem a Simpson család, sem a Helyszínelők, sem az alperesi határozatban felsorolt más műsorszám nem tekinthető közszolgálati műsorszámnak, az elsőfokú bíróság helytállóan tekintette jogszerűnek az alperesi határozat érdemi megállapításait.

A Pp. 253.§-ának (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között (247. §) változtathatja meg, e korlátok között azonban a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott.

A felperes keresetében hivatkozott arra, hogy az alperesi határozat nem tartalmaz kielégítő indokolást a szankció meghatározásáról. Erre tekintettel fogadta el a Fővárosi Ítéltábla, hogy a fellebbezés bírság alap meghatározásának indokait vitató előadását a felperes nem csak a másodfokú bíróság előtt terjesztette elő, így a Pp. 253.§-a (3) bekezdését alkalmazva nincs akadálya a vizsgálatnak.

Az Rttv. 135.§-ának (1) bekezdése szerint jogosulatlanul végzett műsorszolgáltatás, illetve az e törvényben előírt bejelentés nélkül vagy attól eltérő módon végzett műsorelosztás és műsorszétosztás esetén a felelőssel szemben a Testület a jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megfelelő, vagy ha ez nem állapítható meg, 10.000 - 1.000.000 (tízezertől-egymillió) forintig terjedő bírságot szabhat ki, melyet az Alapba kell befizetni.

A Fővárosi Ítéltábla nem osztotta az alperes ellenkérelmének azon előadását, amely szerint a perbeli tényállás mellett a jogosulatlanul elért bevétel nem értelmezhető. A médiaszolgáltatások esetében ugyanis főszabályként minden

egyes műsorszámnak meg van a maga hozadéka, amelynél adott esetben a jogellenes műsorszolgáltatással elért bevétel is megállapítható: jelen esetben az, hogy a nem megfelelő műsorszám helyén sugárzott műsorszámmal milyen bevételt értek el. Erre tekintettel a másodfokú bíróság nem látta volna akadályát annak, hogy vizsgálat tárgyát képezze a nem megfelelő időpontban sugárzott műsorszámokkal jogosulatlanul elért bevétel.

Megállapítható azonban, hogy a jogosulatlanul elért bevétel meghatározása körében a felperes nem ajánlott fel bizonyítást, így a konkrét műsorszámok esetében nem állapítható meg, hogy valóban volt-e jogosulatlanul elért bevétel. Ennek hiányában nem lehet arra következtetni, hogy az alperesi jogszabálysértés - az elért bevétel tisztázására irányuló bizonyítási eljárás elmaradása - valóban kihatott volna a bíróság érdemére, és ezen okból nem kerülhet sor az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a szankció körében az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére és az alperes új eljárásra kötelezésére.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás fentiek szerinti, részbeni megváltoztatásával, a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperest megillető másodfokú perköltségről a Pp. 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett, míg a felperes a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján viseli a fellebbezési illetéket.

Budapest, 2008. évi október hó 1. napján

Dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó bíró,
Dr. Losonczy Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelül: